

Aftale mellem regeringen,  
Venstre, Dansk Folkeparti,  
Liberal Alliance, Enhedslisten og  
Det Konservative Folkeparti om:

Det Kongelige Teater for perioden  
2012-2015  
(16. november 2011)

# Aftale om Det Kongelige Teater for perioden 2012-2015

---

Der er enighed mellem regeringen, Venstre, Dansk Folkeparti, Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om en fireårsaftale for Det Kongelige Teater. Aftalen indebærer, at Det Kongelige Teater skal have et varieret repertoire med et fortsat højt antal produktioner og nyproduktioner, der sikrer opretholdelse af kunstneriske ensembler og forestillinger af høj kvalitet. Aktiviteterne skal fordele sig stabilt og jævnt over aftaleperioden. Teatret skal også i den kommende periode fastholde en publikumstilstrømning på et fortsat højt niveau og skal samtidig arbejde med at nå nye publikumsgrupper, herunder børn og unge. Det Kongelige Teater skal samarbejde med det øvrige teaterliv i Danmark og i udlandet, med vækstslaget inden for dansk scenekunst og med de kunstneriske uddannelsesinstitutioner.

Det Kongelige Teater udgør, som national institution og qua ensemblerne i sine fire kunstarter, et stærkt fundament – uddannelsesmæssigt, kvalitetsmæssigt og aktivitetsmæssigt – for resten af dansk musik- og teaterliv.

Det Kongelige Teater skal fortsat være det centrale sted for udøvelse af opera, ballet, musik og teater i Danmark. I samspil med det øvrige kulturliv skal teatret være sig bevidst om sin afgørende rolle i bevarelsen og udviklingen af opera, balletkunst og dansksproget scenekunst. Det Kongelige Teaters høje kunstneriske niveau bekræftes af den internationale evaluering, som blev gennemført i medfør af den politiske aftale om Det Kongelige Teater for 2008-2011.

Nationalscenen skal bevæge, berige og forandre gennem scenekunst på højt internationalt niveau – og virke for at sikre, at så mange som muligt får adgang til at opleve teatrets scenekunst, hvad enten dette sker på teatrets egne faste scener eller uden for. Med aftalen for 2012-2015 er der opnået enighed om en række strategiske mål for Det Kongelige Teater, som skal medvirke til:

- fastholdelse af det høje kunstneriske niveau
- opretholdelse af et aktivitetsniveau, som muliggør en fortsat udvikling af de kunstneriske ensembler
- fastholdelse af variation og udvikling igennem et fortsat højt antal produktioner og nyproduktioner
- at fastholde publikumstilstrømningen på et fortsat højt niveau
- at bringe Det Kongelige Teaters kunst ud til flere forskellige målgrupper.

De strategiske mål konkretiseres af Det Kongelige Teater i en handlingsplan.

---

## Det Kongelige Teaters strategi for 2012–2015

### Kunstnerisk ambitionsniveau

#### Skuespillet

Skuespillet på Det Kongelige Teater skal være førende i Danmark ved en generøs kunstnerisk virksomhed samt udveksling og samarbejde med dansk og international scenekunst. Skuespillet på Det Kongelige Teater skal vægte det klassiske skuespilrepertoire i afstemt balance med samtidsdramatikken – såvel den danske som den udenlandske.

Skuespillet skal udvikle scenekunsten og skuespilkunsten – og har et særligt ansvar for løbende at udøve talentudvikling i forhold til det faste skuespillerensemble, men også over for løst ansatte skuespillere, dramatikere, instruktører, scenografer m.m. – samt på kunstnerisk relevante tekniske og administrative områder.

Skuespillet skal tiltrække udenlandske gæsteinstruktører samt etablere samarbejder med andre teatre og festivaler, turneer samt internationale gæstespil af høj klasse. Der skal gennemføres et stigende antal koproduktioner.

#### Operaen

Den Kongelige Opera skal bevare og udvikle sin fine kunstneriske position i relation til sammenlignelige internationale operahuse. Operaen skal fortsat opføre de store kendte forestillinger, men skal også udforske operagenren og give plads til nye danske og internationale værker i både små og store formater, som kan være med til at udfordre opfattelsen af, hvad opera er.

Operaen skal satse på høj kvalitet. Operaen er i sin natur en international kunstform og arbejder derfor naturligt med kunstnere og andre operahuse fra hele verden både ved egne produktioner og koproduktioner. Operaen skal kunne tiltrække nogle af verdens bedste fortolkere af operagenren til at arbejde med sangere og musikere. Samtidig skal Operaen kunne gøre sig gældende på højeste internationale niveau.

#### Kapellet

Det Kongelige Kapel skal til stadighed kunne måle sig med de bedste orkestre i Europas operahuse og herunder være i stand til at tiltrække internationalt anerkendte dirigenter. Kapellet skal bl.a. styrke sin position gennem løbende koncert- og turnévirkosmhed og kunne gøre sig gældende på højeste internationale niveau.

#### Balletten

Den Kongelige Ballet skal med udgangspunkt i det unikke Bournonville-repertoire løbende forny den klassiske ballettradition og udvikle repertoireet i relation til samtiden og de internationale tendenser. Med udgangspunkt i det klassiske trinsprog er det ambitionen at tiltrække de bedste internationale koreografer, instruktører og dansere for derved at kunne præsentere det danske publikum for klassisk ballet af høj international standard. De store koreografiske oplevelser skal suppleres af et progressivt scenografisk og musikalsk udtryk, der respekterer og udfordrer et moderne publikum.

Internationale turnéer bør fortsat være et vigtigt fokusområde for at forankre kompagniets position blandt verdens førende balletkompagnier og bane vejen for internationalt samarbejde og udveksling og understøtte danske aktiviteter i udlandet.

Balletten skal løbende stræbe efter at løfte og raffinere det tekniske og kunstneriske niveau. Dette skal ske ved en fortsat udvikling af Balletskolen og fødekæden til denne samt gennem udnyttelse af den nyeste forskning og ledelsesprincipper inden for elite og high performance. Ligeledes skal balletten medvirke til formidling af Bournonville-traditionen i international sammenhæng.

### Publikum

Det Kongelige Teater har en ambition om at medvirke til en øget interesse for scenekunst og til udvikling af et stort fremtidigt teaterpublikum i hele Danmark.

Det Kongelige Teater skal via sin kommunikation og involverende aktiviteter medvirke til at skabe engagement omkring teatrets kunstarter og samtidig arbejde fokuseret med at få nedbrudt de barrierer og den distance, der for mange knytter sig til en, historisk set, elitær kunstinstitution. I dette arbejde skal Det Kongelige Teater også sikre, at publikumstilstrømningen fastholdes på et fortsat højt niveau.

At børn og unge oplever teatret, er vigtigt, for at de senere bliver et interesseret teaterpublikum. De enkelte kunstarter skal invitere børneteatre indenfor og udvikle forestillinger eller nye koncepter, der er målrettet børn og unge. Der skal etableres et langsigtet program hvor teatret rykker ud af sine faste rammer og møder børn og unge, der hvor de er og lever inviterer et nyt publikum, herunder børn og unge, indenfor til arrangementer, hvor de kan blive klogere, inspirerede og nysgerrige i forhold til scenekunst åbner scenekunstens verden for både børn og voksne via højt kvalificeret digital formidling.

Publikumsudvikling handler i det perspektiv om at tilbyde nogle platforme, som rejsen ind i scenekunstens verden kan startes på. Derfor skal ønsket om at række hånden ud til nye kulturbrugere understøttes af et generøst program for involverende og inviterende aktiviteter, der kan bringe scenekunstens verden i øjenhøjde.

Teatret skal fastholde et stort antal turnéforestillinger og samtidig forny turnébegrebet med nye og anderledes formater, som eksempelvis særlige visninger af forestillinger i biograf, så et stort antal danskere nås som publikum i nærheden af deres bopæl. Teatret skal endvidere arbejde på at styrke samarbejdet med DR og TV 2 om flere tv-optagelser og transmissioner.

Teatret skal bruge sommersæsonen til at møde publikum såvel i hovedstaden som rundt i Danmark. Teatret skal endvidere i sommerperioden åbne sine scener for andre arrangører.

### Samarbejde med erhvervslivet og fonde

Teatret skal søge at fastholde den relativt høje private finansieringsdel af teatrets aktiviteter, herunder arbejde for, at private fonde og virksomheder medvirker til at udnytte teatrets produktionsfaciliteter og til at skabe et højt kunstnerisk niveau i teatrets forestillinger og aktiviteter samt til at forny teatrets profil.

## Ekspansiv udnyttelse af kapacitet

Det Kongelige Teater har i international sammenhæng rådighed over helt unikke bygningsmæssige scenefaciliteter og produktionsforhold på Gamle Scene, i Skuespilhuset og i Operaen. Visionen for den kommende fireårsperiode er at udnytte disse muligheder bedst muligt inden for de givne rammer.

Det Kongelige Teater skal iværksætte flere kommercielle kunstneriske og erhvervsmæssige aktiviteter for at udnytte de bygningsmæssige investeringer bedst muligt. Samtidig skal teateret indgå i produktionssamarbejder med andre parter for at udnytte den opbyggede produktionskapacitet optimalt.

Kulturministeriet vil i aftaleperioden lade driften af Det Kongelige Teaters bygninger overgå til Styrelsen for Slotte og Kulturejendomme for at opnå driftsmæssige og økonomiske fordele for Det Kongelige Teater.

Samarbejde med andre aktører i dansk scenekunst og de kunstneriske uddannelser  
Kapaciteten i Det Kongelige Teaters bygninger skal blandt andet udnyttes mere gennem samarbejde med vækstlaget inden for dansk scenekunst, herunder de scenekunstneriske uddannelser. Det Kongelige Teater skal derudover også samarbejde med de øvrige kunstneriske uddannelser, bl.a. kan teatrets faciliteter udgøre en markant platform for de studerendes værker og opførelser. Teateret skal herudover åbne sig for samarbejde med andre danske teatre og musikensembler på internationalt niveau.

## Økonomi i 2012 – 2015

Publikumstilstrømningen til Det Kongelige Teater forudsættes at fortsætte på et niveau som ved udgangen af den foregående aftaleperiode. Det Kongelige Teater skal tilstræbe en jævn og stabil fordeling af sine aktiviteter over aftaleperioden.

Der er for aftaleperioden aftalt følgende økonomiske rammer for Det Kongelige Teater, idet bevillingerne er omfattet af generelle tekniske korrektioner og generelle tværgående effektiviseringsindsatser i forbindelse med finanslovsprocesser mv.

**Tabel 1**

Økonomiske rammer for Det Kongelige Teater i perioden 2012-2015

Mio. kr., 2012-prisniveau	2011	2012	2013	2014	2015
<b>Bevilling (Nettoudgiftsbevilling)</b>	546,5	535,8	527,2	523,4	519,8
Heraf:					
Fradrag for indlæst gæld fra 2008-2011		-6,6	-6,6	-6,6	-6,6
Tidsbegrænsede aftalemidler		16,5	16,5	16,5	16,5
Permanent videreførelse af bevilling til drift af Skuespilhuset		19,2	19,2	19,2	19,2

I bilaget er finansieringen af nærværende aftale beskrevet.

I sine årsrapporter skal Det Kongelige Teater hvert år gøre rede for indfrielsen af de strategiske mål beskrevet i nærværende aftale og konkretiseret i teatrets handlingsplan. I den forbindelse skal teatret særligt beskrive følgende:

- udnyttelsen af kapaciteten på teatrets tre scener og produktionsfaciliteter
- udviklingen i teatrets publikumstilstrømning
- samarbejdet med vækstlaget inden for dansk scenekunst og med de kunstneriske uddannelser
- turnéaktiviteten
- gennemførte effektiviseringsinitiativer

Aftaleparterne og teatrets ledelse mødes årligt for at drøfte årets resultater.

Der gennemføres herudover en analyse af udnyttelsen af Det Kongelige Teaters produktionsfaciliteter, der afsluttes senest 2013.

# Bilag

## Finansiering

De samlede udgifter ved en ny flerårsaftale for Det Kongelige Teater og yderligere fire store teatre kan opgøres til i alt 44 mio. kr. årligt i 2012-2015, *jf. tabel 1.*

**Tabel 1**  
**Merudgifter ved en ny flerårsaftale for Det Kongelige Teater mv.**

	2012	2013	2014	2015	I alt
<b>Mio. kr.</b>					
<b>Merudgifter ved en ny flerårsaftale for Det Kongelige Teater mv.</b>					
Ny flerårsaftale for Det Kongelige Teater	29	29	29	29	116
Ny aftale for fire store teatre	15	15	15	15	60
<b>I alt</b>	<b>44</b>	<b>44</b>	<b>44</b>	<b>44</b>	<b>176</b>
<b>Finansiering</b>					
Lavere priser for vacciner fra Statens Serum Institut	-	27	42	57	126
Omprioriteringer på Fødevareministeriets område	6	10	10	10	35
TB-reserve	-	5	5	5	15
<b>I alt</b>	<b>7</b>	<b>42</b>	<b>57</b>	<b>72</b>	<b>176</b>

En ny flerårsaftale for Det Kongelige Teater mv. finansieres af følgende elementer:

### Lavere priser for vacciner fra Statens Serum Institut

To af børnevaccinerne i det offentlige børnevaccinationsprogram produceres af Statens Serum Institut. En analyse viser, at prisen for de to vacciner er ca. to til tre gange så høj som prisen på tilsvarende vacciner i Sverige og Norge, som køber via udbud. Prisene i Sverige og Norge har endvidere været faldende de seneste år - modsat Statens Serum Instituts priser. Det foreslås på den baggrund at ændre prisfastsættelsesprincipperne, så priserne fra 2012 gradvist reduceres (lineært) frem til 2016 til svensk prisniveau.

### **Omprioriteringer på Fødevareministeriets område**

En række omprioriteringer fra Fødevareministeriets område kan samlet set frigive 6 mio. kr. i 2012 og knap 10 mio. kr. årligt herefter. Det vedrører en reduktion af statskonsulenttjenesten og omprioritering af midler fra landlegatet.

### **TB-reserven**

TB-reserven nedskrives med 5 mio. kr. årligt i 2013-2015 til finansiering af en ny flerårsaftale for Det Kongelige Teater mv.